

Załącznik nr 3
do „Założeń merytorycznych i organizacyjnych
opracowania – Informacji o działalności IOS w 2013 r.”

Badanie stanu środowiska

Informacja obejmująca wskazaną tematykę powinna zawierać odpowiedzi w poniżej określonym zakresie oraz wypełnione zestawienia tabelaryczne.

- I. W zakresie przedstawienia działalności badawczej oczekujemy przekazania w ustawowym terminie (do 15 lutego) wypełnionych sprawozdań **OŚ-2a** (wg aktualnego wzoru), które zostaną wykorzystane do opracowania zestawienia w zakresie liczby stacji, stanowisk pomiarowych działających w poszczególnych podsystemach monitoringu, a także w rozdziale opisującym problematykę laboratoriów (patrz zał. nr 4).

Jednocześnie prosimy o przedstawienie informacji dotyczących zadań przyjętych do realizacji w Wojewódzkich Programach Monitoringu Środowiska i Aneksach do tych programów, zatwierdzanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska poprzez opracowanie dla każdego podsystemu punktów 1-5:

1. Podanie liczby stanowisk lub punktów pomiarowych, obsługiwanych przez WIOŚ, w których zaplanowano pomiary na rok 2013 oraz w których zrealizowano pomiary wg tabel, o których mowa w punktach 1a) – 1g) dla monitoringu jakości powietrza, depozycji całkowitej zanieczyszczeń, wód powierzchniowych, pól elektromagnetycznych, wód podziemnych, jakości gleb i hałasu.
2. Podanie przykładów ciekawych sieci lokalnych oraz rozwiązań w zakresie ich koordynacji.
3. Wskazanie odstępstw w zakresie ocen stanu poszczególnych elementów środowiska.
4. Podanie przykładów zastosowanych technik modelowania i prezentowania wyników ocen w układzie przestrzennym.
5. Przedstawienie podsumowania realizacji programów w 2013 r. wraz z charakterystyką głównych problemów związanych z realizacją programu.

1.a) Monitoring jakości powietrza – województwo lubuskie

Parametr	Typ pomiaru	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ zaplanowanych na rok 2013 wg WPMŚ i Aneksów do WPMŚ	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ , w których zrealizowano pomiary w 2013 r. uzyskując procent ważnych danych (k_s) ¹⁾²⁾ :					Suma poz. 4,5, 6, 7 i 8
			$k_s \geq 90\%$	$75\% \leq k_s < 90\%$	$50\% \leq k_s < 75\%$	$33\% \leq k_s < 50\%$	$k_s < 33\%$	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Al(PM10)	manualny							
As(PM10)	manualny	5	2	3				5
benzen	automatyczny	2	1		1			2
	manualny							
	pasywny							
benzo(a)piren	manualny	5	3	2				5
benzo(a)antracen	manualny	1		1				1
benzo(b)fluoranten	manualny	1		1				1

benzo(j)fluoranten	manualny	1		1			1
benzo(k)fluoranten	manualny	1		1			1
dibenzo(a,h)antracen	manualny	1		1			1
Cd(PM10)	manualny	5	2	3			5
CO	automatyczny	5*	1	3			4
	manualny						
Cr(PM10)	manualny						
Cu(PM10)	manualny						
etylobenzen	automatyczny	2	1		1		2
	manualny						
formaldehyd	manualny	1	1				1
	pasywny						
H2S	automatyczny						
Hg	automatyczny						
Hg(PM10)	manualny						
indeno(1,2,3-cd)piren	manualny	1		1			1
ksylen	automatyczny						
	manualny						
m,p-ksylen	automatyczny	2	1		1		2
NH3	manualny						
Ni(PM10)	manualny	5	2	3			5
NO	automatyczny	6		3	3		6
NO2	automatyczny	6		3	3		6
	manualny						
	pasywny						
NOx	automatyczny	6		3	3		6
O3	automatyczny	5	2	2	1		5
o-ksylen	automatyczny	1			1		1
Pb(PM10)	manualny	5	2	3			5
PM10	automatyczny	2		1	1	2	4
	manualny	6	3	3			6
PM2.5	automatyczny	1	1				1
	manualny	3		3			3
SO2	automatyczny	6	3	3			6
	manualny						
	pasywny						
toluen	automatyczny	2	1		1		2
	manualny						
Suma końcowa	manualny	41	15	26			41
	pasywny						
	automatyczny	46	11	18	16	2	47

¹⁾ Procent ważnych danych należy obliczyć stosując zasady określone w załączniku nr 8 rozporządzenia MŚ z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032).

²⁾ Obliczając procent ważnych danych należy przyjąć, iż liczba możliwych do uzyskania ważnych danych w roku, w przypadku pomiarów 24-godzinnych (manualnych) wynosi 365, a w przypadku pomiarów 1-godzinnych (automatycznych) wynosi 8760. Do obliczeń procentu ważnych danych należy przyjąć za 100% serię danych po pomniejszeniu o dane utracone z powodu okresowej kalibracji lub zwykłej konserwacji sprzętu.

* omyłkowo wpisane stanowisko pomiaru CO we Wschowie, gdzie od 2011 r. do końca 2013 r. nie prowadzono pomiarów stężenia tego zanieczyszczenia. W rzeczywistości na czterech stanowiskach planowano pomiary CO i założenie to zostało zrealizowane

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok. Należy wyjaśnić przyczyny niepełnych serii pomiarowych jeśli takie przypadki zaistniały, oraz w przypadku gdy w sieci funkcjonowały stanowiska wskaźnikowe prowadzące pomiary manualne lub automatyczne dla każdego stanowiska podać informację o zakresie tych pomiarów oraz uzyskanym procencie ważnych danych.

W 2013 r. kontynuowano badania jakości powietrza z wykorzystaniem sieci automatycznych stacji pomiarowych jakości powietrza. Realizacja większości planowanych oznaczeń została wykonana zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubuskiego na lata 2013-2015”. Prowadzono pomiary z wykorzystaniem 41 stanowisk manualnych oraz 47 stanowisk automatycznych.

Na koniec 2013 r. funkcjonowało w sieci monitoring jakości powietrza 7 stacji: 6 stacji ze względu na ochronę zdrowia (w Zielonej Górze, dwie stacje w Gorzowie Wlkp., we Wschowie, w Sulęcinie i w Żarach) oraz 1 stacja ze względu na ochronę roślin — w Smolarach Bytnickich; badania prowadzono w zakresie następujących zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO, NO_x, CO, O₃, benzenu, etylobenzenu, m-p-ksylenu, toluenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀ oraz zawartych w nim: Pb, As, Cd, Ni i benzo(a)pirenu, benzo(a)antracenu, benzo(j)fluorantenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, dibenzo(a,h)antracenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu (pod kątem ochrony zdrowia) oraz SO₂, NO_x, O₃ (pod kątem ochrony roślin).

W grudniu 2013 roku, dzięki doposażeniu (przez GIOŚ) Lubuskiej Sieci Monitoringu Jakości Powietrza rozpoczęto pomiary automatyczne pyłu zawieszonego PM₁₀ na dwóch stanowiskach – w Zielonej Górze oraz we Wschowie.

Przerwy w prowadzonych automatycznych pomiarach stężeń poszczególnych zanieczyszczeń oraz brakujące wyniki pomiarów dobowych stężeń zanieczyszczeń pyłowych, wiązały się z dużą awaryjnością sprzętu (ponad 8 lat eksploatacji) oraz niewystarczającymi środkami finansowymi WIOŚ na naprawy, stąd kompletności pomiarowe niższe niż 90% dla 62 z spośród 88 stanowisk, w których realizowano monitoring (w tym poniżej 75% dla: tlenków azotu we Wschowie, w Sulęcinie oraz w Smolarach Bytnickich, pyłu PM₁₀ w Gorzowie Wlkp., BTX-ów w Zielonej Górze oraz ozonu w Sulęcinie). Bardzo niska kompletność serii z automatycznych stanowisk pomiarowych PM₁₀ z Zielonej Góry i ze Wschowy spowodowana jest uruchomieniem nowych analizatorów i rozpoczęciem pomiarów w grudniu ubiegłego roku.

WIOŚ w Zielonej Górze sprawował bieżący nadzór merytoryczny nad pracą 7 stacji pomiarowych imisji zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa lubuskiego działających w ramach europejskiej sieci AIRBASE, w tym trzy z nich: w Zielonej Górze, Gorzowie Wlkp., Smolarach Bytnickich, działają w ramach europejskich sieci Ozoneweb.

Na stronie internetowej oraz w publikacjach WIOŚ w układzie przestrzennym przedstawiono lokalizację stacji pomiarowych powietrza, klasyfikację wynikową stref wg rocznej oceny jakości powietrza i przestrzenny rozkład chemizmu opadów atmosferycznych. Ponadto na stronie internetowej zamieszczono odnośnik do strony GIOŚ, na której prezentowane są prognozy zanieczyszczenia powietrza ozonem nad obszarem Polski oraz poszczególnych województw

Uzyskane mapy cyfrowe dotyczące napływu pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz udziału pyłu PM_{2,5} w PM₁₀ służą do udostępniania informacji o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza w województwie lubuskim. Do weryfikacji rocznej oceny jakości powietrza wykorzystano mapy rozkładu stężeń ozonu na terenie województwa lubuskiego zawarte w „Raporcie z modelowania stężeń ozonu w skali kraju”.

1.b) Depozycja całkowita zanieczyszczeń – województwo lubuskie

Parametr	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ zaplanowanych na rok 2013 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ , w których zrealizowano pomiary w 2013 r. uzyskując procent ważnych danych (k_s) ¹⁾²⁾ :			Suma poz. 3,4 i 5
		$k_s \geq 90\%$	$75\% \leq k_s < 90\%$	$k_s < 75\%$	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hg					
As					
Cd					
Ni					
benzo(a)piren					
benzo(a)antracen					
benzo(b)fluoranten					
benzo(j)fluoranten					
benzo(k)fluoranten					
indeno(1,2,3-cd)piren					
dibenzo(a,h)antracen					

¹⁾ Do obliczeń procentu ważnych danych należy przyjąć za 100% serię danych po pomniejszeniu o dane utracone z powodu rutynowej konserwacji sprzętu.

²⁾ Obliczając procent ważnych danych należy przyjąć, iż liczba możliwych do uzyskania ważnych danych w roku wynosi 12.

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok. Należy wyjaśnić przyczyny niepełnych serii pomiarowych, jeśli takie przypadki zaistniały.

W 2013 roku WIOŚ nie planował i nie uczestniczył w badaniach monitoringowych depozycji całkowitej zanieczyszczeń.

1. c) Monitoring wód powierzchniowych

W przypadku monitoringu wód powierzchniowych informacja na temat wykonanego programu badań w WIOŚ powinna zostać przekazana w tabelach zamieszczonych w pliku „Wody_program”, przekazany w wersji elektronicznej w załączniku do niniejszych wytycznych. Struktura tabel odpowiada tabelom nr 3 z WPMS (tabele „Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo kontrolnych monitoringu (...) w roku 2013”).

Na pełen plik składa się od 3 do 9 tabel zapisanych w osobnych arkuszach (po 3 tabele dla każdej kategorii wód; liczba tabel dla WIOŚ zależy od kategorii wód występujących na terenie województwa).

Nazwy arkuszy odpowiadają końcówkom numerów tabel z WPMS, uzupełnionym o wyróżnik literowy a, b lub c. Tabele zapisane w arkuszach o numerach rozpoczynających się od cyfry „1” dotyczą rzek („1.z” – zbiorników zaporowych), od cyfry „2” - jezior, zaś od cyfry „3” – wód przejściowych i przybrzeżnych. Druga cyfra w nazwie arkusza („3”) nawiązuje do numeracji tabel w WPMS i oznacza tabelę ze szczegółowym programem badań:

1.3 – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu rzek w roku 2013

- 1.3.z – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu zbiorników zaporowych w roku 2013
2.3 – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu jezior w roku 2013
3.3 – Szczegółowy program badań w punktach pomiarowo kontrolnych monitoringu wód przejściowych i przybrzeżnych w roku 2013.

Każda z powyższych tabel powtarza się w pliku 3 razy, przy czym każda z jej wersji (a, b, c) pełni inną rolę:

Tabela z wyróżnikiem a) – zawiera zakresy pomiarowe przedstawione w WPMS i jest nieedytowalna dla pracowników WIOŚ.

Tabela z wyróżnikiem b) – zawiera informacje nt. zrealizowanego programu pomiarowego; tabelę wypełnia WIOŚ, zgodnie z poniższymi zasadami:

W tabeli 1.3.b, 1.3.z.b, 2.3.b oraz 3.3.b należy wpisać ilość wyników uzyskanych w poszczególnych ppk dla monitorowanych wskaźników. W przypadku, gdy w roku 2013 nie przebadano w danym ppk któregoś wskaźnika, w pole należy wstawić myślnik.

Tabela z wyróżnikiem c) – tabela podsumowująca, wskazująca na różnice pomiędzy planem prezentowanym w WPMS, a zrealizowanym programem; tabela wypełnia się automatycznie.

Po wypełnieniu tabel z wyróżnikiem b) należy dokonać analizy tabel z wyróżnikiem c) i wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na rok 2013. Wyjaśnienia należy podać w tekście sprawozdania z działalności.

WIOŚ w Zielonej Górze wykonał badania wszystkich zaplanowanych rzek i jezior we wszystkich wyznaczonych punktach pomiarowo-kontrolnych. Odstępstwa dotyczą ilości pomiarów wykonywanych w poszczególnych punktach. Realizowano monitoring wód powierzchniowych w ramach monitoringu diagnostycznego (14 punktów pomiarowo-kontrolnych rzecznych i 17 jeziornych), operacyjnego (34 ppk rzecznych i 19 jeziornych). Monitoring obszarów chronionych realizowany był ogólnie w 31 ppk rzecznych i 16 jeziornych, w tym na obszarach wrażliwych na eutrofizację ze źródeł komunalnych w 25 ppk rzecznych i 6 jeziornych, na obszarach będących jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w 1 ppk rzecznych, na obszarach objętych programem Natura 2000 w 15 ppk rzecznych i 9 jeziornych, na obszarach będących jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych w 1 ppk jeziornym. Monitoring badawczy był realizowany w 6 ppk rzecznych, w tym 1 ppk objęty był intensywnym monitorowaniem.

W 2013 roku badanych było 27 rzek w 38 ppk oraz 20 jezior w 20 ppk (w tym 2 jeziora tzw. reperowe w 2 ppk). Ponadto w wodach powierzchniowych wykonano oznaczenia substancji priorytetowych — w 14 ppk na rzekach i w 15 ppk na jeziorach.

W toku realizacji zadań wystąpiły głównie problemy z wykonaniem badań biologicznych. W ppk Żółta Woda - m. Sanice, w ramach monitoringu diagnostycznego, nie oznaczono makrofitów i makrozoobentosu, co spowodowane było niewystarczającą ilością gatunków wymaganych do obliczenia indeksów lub brakiem organizmów. W ppk Nysa Łużycka – powyżej m. Żarki Wielkie i Nysa Łużycka – powyżej Gubina nie zostały oznaczone makrofity ze względu na brak roślin. W ppk na jeziorze Buszno, ze względów bezpieczeństwa, nie zostały oznaczone makrofity (jezioro położone jest na terenie poligonu wojskowego).

Niewykonanie niektórych oznaczeń wskaźników związane było z brakiem wdrożonych metodyk oraz brakiem możliwości technicznych (brak odpowiedniego sprzętu analitycznego). W ppk na rzekach: Żółta Woda - m. Sanice, Pstrąg - ujście do Lubszy (drugi most na drodze Lubsko-Brody), Strumień - ujście do Odry (poniżej Steklnika), Nysa Łużycka - powyżej m. Żarki Wielkie, Nysa Łużycka - powyżej Gubina, Odra - m. Połęcko, Otok (Kanał Otok) - m. Santok, Pełcz - m. Górki Noteckie, Mierzęcka Struga - m. Łęczyn, Miałą - m. Drezdenko, Noteć - m. Drezdenko, Noteć - most na drodze Gościmiec-Goszczanowiec, Stara Noteć - m. Santok, Płociczna - m. Kamienna oraz na jeziorach: Szarcz, Lubikowskie, Rokitno, Chłop, Buszno, Słowa, Lubiewo, Lubiatówko, Solecko, Głębokie (k. Bytnicy), Bytnickie, Borak, Błeszno, Brodzkie, Jańsko – nie zostały wykonane oznaczenia następujących związków: C10-C13 – chloroalkany, chlorfenwinfos, chlorpyrifos, trifluralina, DEHP, nonylofenole, oktylofenole, związki tributyllocyny, difenylotery bromowane, cyjanki związane. Ponadto w ppk rzecznych: Otok (Kanał Otok) - m. Santok, Pełcz - m. Górki Noteckie, Mierzęcka Struga - m. Łęczyn, Miałą - m. Drezdenko, Noteć - m. Drezdenko, Noteć - most na drodze Gościmiec-Goszczanowiec, Stara Noteć - m. Santok, Płociczna - m. Kamienna oraz na jeziorach Szarcz, Lubikowskie, Rokitno, Chłop, Buszno, Słowa, Lubiewo, Lubiatówko, Solecko, Głębokie (k. Bytnicy) – nie zostały wykonane oznaczenia aldehydu mrówkowego.

W ramach współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp. w 2013 roku realizowano wspólnie badania rzeki Obrzycy w punkcie – ujście do Odry w miejscowości Sadowa. W ramach tej współpracy realizowane były oznaczenia wskaźników, których Laboratorium WIOŚ nie było w stanie wykonać tj. wskaźników mikrobiologicznych: bakterie grupy coli i bakterie grupy coli typu kałowego oraz paciorkowce kałowe.

Na stronie internetowej oraz w publikacjach WIOŚ przedstawiono oceny stanu i potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz stanu jednolitych części wód rzek i jezior w województwie lubuskim w latach 2010-2012 r.

1. d) Monitoring pól elektromagnetycznych – województwo lubuskie

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2013 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2013 r.
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.	15	15
Pozostałe miasta	15	15
Tereny wiejskie	15	15

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

W ramach monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, w roku 2013 zrealizowano wszystkie z zaplanowanych pomiarów w 45 punktach na terenie województwa lubuskiego.

Na stronie internetowej oraz w publikacjach WIOŚ przedstawiono w układzie przestrzennym lokalizację punktów pomiarowych PEM.

1.e) Monitoring wód podziemnych (program fakultatywny) – województwo lubuskie

	Liczba punktów pomiarowych	Liczba punktów pomiarowych,
--	----------------------------	-----------------------------

	zaplanowanych na rok 2013 wg WPMS i Aneksów do WPMS	w których zrealizowano pomiary w 2013 r.
monitoring regionalny wód podziemnych (łącznie z OSN)		
obszary szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych (OSN)		

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

W 2013 roku WIOŚ nie planował i nie uczestniczył w badaniach monitoringowych wód podziemnych. Na stronie internetowej oraz w publikacjach WIOŚ przedstawiono w układzie przestrzennym wyniki badań wykonanych przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych.

1. f) Monitoring jakości gleb (program fakultatywny) – województwo lubuskie

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2013 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2013 r.
Monitoring gleb		

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

W 2013 roku WIOŚ nie planował i nie uczestniczył w badaniach monitoringowych gleb.

1. g) Monitoring hałasu – województwo lubuskie

Miejscowość lub inne źródło liniowe	Liczba punktów pomiarowych zadeklarowanych w programie PMŚ w roku 2012	Liczba punktów pomiarowych wykonanych w roku 2013	Mierzone wskaźniki
Hałas drogowy			
droga nr 158 (Drezdenko – Gorzów Wlkp.)	4	4	L_{AeqD} (3), L_{AeqN} (3), L_{DWN} (1)
droga nr 295 (Nowogród Bobrzański – Żagań)	3	3	L_{AeqD} (2), L_{AeqN} (2), L_{DWN} (1)
droga nr 282 (Stary Kisielin – Miłsko)	3	3	L_{AeqD} (2), L_{AeqN} (2), L_{DWN} (1)
Hałas kolejowy			
Hałas tramwajowy			
Hałas lotniczy			

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

WIOŚ w Zielonej Górze wykorzystywał do bieżących prac monitoringowych mapy akustyczne przekazane przez instytucje zewnętrzne. Na stronie internetowej oraz w publikacjach WIOŚ przedstawiono w układzie przestrzennym lokalizację punktów pomiarowych monitoringu hałasu.

2. Proszę o przedstawienie przykładów sprawnej współpracy w zakresie realizacji zadań PMŚ z innymi organami, instytucjami, itp. oraz wniosków i sugestii usprawniających tę współpracę; w szczególności proszę przedstawić udział innych jednostek (np. Inspekcji Sanitarnej, Okręgowych Stacji Chemiczno-Rolniczych) wraz z komentarzem na temat znaczenia jakościowego (zakres i rola) tego udziału.

W ramach współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp. w 2013 roku realizowano wspólnie badania rzeki Obrzycy w punkcie – ujście do Odry w miejscowości Sadowa. WSSE realizowała na rzecz WIOŚ oznaczenia wskaźników mikrobiologicznych tj. bakterie grupy coli i bakterie grupy coli typu kałowego oraz paciorkowce kałowe. Ponadto przekazywano sprawozdania z przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek wody z ujęcia na rzece Obrzycy oraz wyniki badań wód w kąpieliskach.

WIOŚ na potrzeby realizacji zadań PMŚ utrzymuje współpracę z samorządami szczególnie w zakresie realizacji zadań związanych z monitoringiem jakości powietrza (związanych z eksploatacją stacji). W zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego WIOŚ nawiązuje współpracę zarówno z samorządami jak i firmami prywatnymi np. poprzez udostępnienie bezpiecznych miejsc do postawienia ambulansu (automatyczny system mobilnego monitoringu hałasu). WIOŚ utrzymuje ścisłą współpracę z RZGW Wrocław, Poznań i Szczecin w zakresie monitoringu wód powierzchniowych, natomiast również w zakresie monitoringu powietrza z IMGW Wrocław. Ponadto w ramach współpracy z Lubuskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych oraz z Polskim Związkiem Wędkarskim uzyskuje informacje niezbędne do realizacji zadań PMŚ.

Na potrzeby opracowania raportu o stanie środowiska w województwie lubuskim WIOŚ w Zielonej Górze zaprosił do współpracy przedstawicieli Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze oraz z Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego, w celu wzbogacenia treści raportu o informacje dotyczące działalności tych instytucji.

3. Proszę scharakteryzować główne trudności związane z realizacją zadań monitoringowych.

Główne trudności w zakresie realizacji zadań monitoringowych w 2013 r. wiązały się w znacznym stopniu z sytuacją finansową WIOŚ. Bardzo istotnym problemem staje się zapewnienie ciągłości badań i utrzymanie jakości wyników. Dotyczy to wszystkich komponentów środowiska i wiąże się z niedoborem środków na okresowe przeglądy, serwisowanie oraz na specjalistyczne naprawy.

W 2013 r., jak co roku wystąpiły problemy z eksploatacją Lubuskiej Sieci Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza (LSMZP), związane m.in. z wpływem gwarancji na sprzęt pomiarowy zainstalowany w stacjach. Problemy te dotyczą zachowania ciągłości pracy analizatorów, zapewnienia odpowiedniej jakości wykonywanych pomiarów oraz utrzymania systemu łączności i przesyłu danych.

Istotnym problemem jest również realizacja monitoringu hałasu komunikacyjnego przy użyciu ambulansu (automatyczny system mobilnego monitoringu hałasu). Związane jest

to z tym, iż zainstalowany system pomiarowy działa bardzo niestabilnie i nieprzewidywalnie, co uniemożliwia wykonanie planowanych pomiarów. Ponadto występują trudności z prawidłową i jednocześnie bezpieczną lokalizacją ambulansu. Pomimo zaistniałych problemów z realizacją monitoringu hałasu badania zrealizowano zgodnie z programem.

W zakresie monitoringu wód trudności wiązały się w znacznym stopniu z brakiem wdrożonych metodyk oraz niezbędnej aparatury pomiarowej do badań pełnego zakresu substancji priorytetowych oraz koniecznością łączenia wyjazdów monitoringowych i inspekcyjnych. Pojawiające się problemy związane z eksploatacją środków transportu (awaryjność pojazdów, naprawy, itp.) utrudniają realizację zadań monitoringowych.

Istotny problem – w szczególności w świetle nowych zadań związanych z oceną stanu jednolitych części wód jak i również pozostałych komponentów środowiska stanowi brak baz danych dostosowanych do aktualnie wykonywanych zadań i znowelizowanych przepisów.

Odczuwalny jest również brak wystarczającej ilości specjalistycznych szkoleń skierowanych zwłaszcza do młodych, niedoświadczonych pracowników oraz ograniczone możliwości udziału w specjalistycznych, nieodpłatnych szkoleniach organizowanych centralnie. Ze względów ekonomicznych oraz organizacyjnych sugerowane jest organizowanie szkoleń strefowych oraz za pośrednictwem Internetu.

Pomimo zaistniałych problemów związanych z realizacją programu PMS większość badań w 2013 roku wykonano zgodnie z programem.

- II. W zakresie informowania społeczeństwa i administracji publicznej prosimy podać liczbę informacji o środowisku pochodzących z PMS, w tym udostępnionych pisemnie.

Udostępniono 203 informacje w trybie udostępnienia informacji o środowisku, z czego przeważającą część stanowiły informacje o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza. Ponadto prezentowano stan środowiska na radach powiatów, wydawano opinie o stanie środowiska dla organizatorów wypoczynku letniego oraz wydano raport „Stan środowiska w województwie lubuskim w latach 2011-2012”, który dystrybuowany był do instytucji i urzędów administracji publicznej w kraju oraz zainteresowanych firm (ponad 160 osób i instytucji). Na bieżąco, systemem on-line, przekazywano informacje zamieszczane na stronie internetowej dotyczące monitoringu jakości powietrza prowadzonego przez automatyczne stacje działające w ramach Lubuskiej Sieci Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza. Cyklicznie zamieszczano na stronie internetowej WIOŚ informacje o przekroczeniach i ryzyku przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu na terenie województwa lubuskiego, które przekazywano również do Centrum Zarządzania Kryzysowego województwa lubuskiego. Ponadto w ciągu roku zamieszczano na stronie internetowej informacje o stanie środowiska w województwie lubuskim w zakresie badanych przez WIOŚ komponentów środowiska.